

Smjernice o sustavu upravljanja

Smjernice o sustavu upravljanja

1. Uvod

- 1.1. Prema članku 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 od 24. studenog 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (dalje u tekstu: Uredba o EIOPA-i)¹, EIOPA izdaje smjernice namijenjene nacionalnim nadležnim tijelima o postupanju u pripreмноj fazi primjene Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (dalje u tekstu: Direktiva Solventnost II)².
- 1.2. Ove smjernice temelje se na člancima od 40. do 49., članku 93., članku 132. i članku 246. Direktive Solventnost II i na člancima od 258. do 275. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ („Delegirana uredba Komisije 2015/35“)³.
- 1.3. Zahtjevi za sustav upravljanja usmjereni su na dobro i razborito upravljanje poslovima društava, a da ih se neopravdano ne ograničava u odabiru svojih organizacijskih struktura, sve dok ne uspostave prikladno razdvajanje dužnosti.
- 1.4. Barem četiri funkcije uključene u sustav upravljanja, tj. upravljanje rizicima, praćenje usklađenosti, aktuarska funkcija i funkcija unutarnje revizije, smatraju se ključnim funkcijama te su stoga ujedno važne ili kritične funkcije. Nadalje, osobama se smatraju one osobe koje imaju ključne funkcije ako izvršavaju funkcije od određene važnosti za društvo u pogledu svojeg poslovanja i organizacije. Te dodatne ključne funkcije, ako postoje, utvrđuje društvo, no nadzorno tijelo može osporiti određivanje trebaju li se takve funkcije smatrati ključnim ili ne.
- 1.5. Ovim se smjernicama pružaju daljnje pojedinosti o brojnim pitanjima u vezi s politikom primitaka, uključujući sastavljanje odbora za primitke.
- 1.6. Zahtjevi poslovnog ugleda i stručnosti primjenjuju se na sve osobe koje učinkovito upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije kako bi se osiguralo da su sve osobe s relevantnim funkcijama u društvu primjereno kvalificirane. Područjem primjene zahtjeva nastoje se izbjeći nedostaci kada važne osobe za društvo nisu obuhvaćene i istovremeno se prihvaća da može doći do značajnog preklapanja među osobama iz višeg rukovodstva za koje se smatra da učinkovito vode društvo i drugim nositeljima ključnih funkcija.
- 1.7. Zahtjevi u vezi s obavješćivanjem primjenjuju se samo na osobe koje učinkovito vode društvo ili su nositelji ključnih funkcija za razliku od osoba koje imaju ili izvršavaju ključnu funkciju. U slučaju izdvajanja ključnih funkcija ili

---

¹ SL L 331, 15. 12. 2010., str. 48 – 83

² SL L 335, 17. 12. 2009., str. 1 –155

³ SL L 12, 17. 1. 2015., str. 1.

izdvajanja dijela funkcije kada se taj dio smatra ključnim, odgovornom osobom smatra se ona koja ima nadzor nad izdvajanjem poslova u društvu.

- 1.8. U Smjernicama o upravljanju rizicima za početnu se točku uzima činjenica da primjereni sustav upravljanja rizicima zahtijeva učinkovit i djelotvoran niz integriranih mjera koje se moraju uklapati u organizacijske i poslovne aktivnosti društva. Ne postoji jedinstveni sustav upravljanja rizicima koji je prikladan za sva društva, već sustav mora biti prilagođen pojedinom društvu.
- 1.9. Iako je vlastita procjena rizika i solventnosti (dalje u tekstu: ORSA) dio sustava upravljanja rizicima, odgovarajuće smjernice utvrđene su zasebno.
- 1.10. Iako se interni modeli spominju u vezi s odgovornostima funkcije upravljanja rizicima, Smjernicama o sustavu upravljanja u cjelini nisu obuhvaćena određena pitanja povezana s internim modelima.
- 1.11. Člankom 132. Direktive Solventnost II uvodi se „načelo razboritosti” kojim su obuhvaćene odredbe o tome na koji bi način društva trebala uložiti svoju imovinu. Nedostatak zakonom utvrđenih granica ne znači da društva mogu donositi odluke o ulaganju bez uzimanja u obzir razboritost i interese ugovaratelja osiguranja. Zahtjevima Direktive Solventnost II i Delegirane uredbe Komisije 2015/35 opsežno se obuhvaćaju neki od glavnih aspekata načela razboritosti, kao što su upravljanje imovinom i obvezama, ulaganje u izvedenice, upravljanje likvidnosnim rizikom i upravljanje koncentracijskim rizikom. Stoga, namjera tih smjernica nije daljnje razvijanje tih aspekata nego fokusiranje na preostale aspekte načela razboritosti.
- 1.12. S obzirom na aktuarsku funkciju, ovim se smjernicama fokusira na ono što bi se trebalo napraviti aktuarskom funkcijom, a ne kako bi se trebala izvršavati. Budući da je svrha aktuarske funkcije pružiti mjeru osiguranja kvalitete stručnim tehničkim aktuarskim savjetom, osobito je važno utvrditi određene tehničke upute za zadatke, odgovornosti i druge aspekte aktuarske funkcije.
- 1.13. Trenutačno, u nekim državama članicama postoji institucija „odgovornog/imenovanog aktuara”. Budući da „odgovorni/imenovani aktuar” nije predviđen Direktivom Solventnost II, na predmetnim nadzornim tijelima je da odluče hoće li zadržati „odgovornog/imenovanog aktuara” ili ne te kako se to odnosi na aktuarsku funkciju. Međutim, to pitanje nije obuhvaćeno ovim smjernicama.
- 1.14. Smjernice o eksternalizaciji temelje se na načelu da društvo mora osigurati da ostane potpuno odgovorno za ispunjavanje svih svojih obveza pri izdvajanju svih funkcija ili aktivnosti. Posebice, postoje stroge i rigorozne mjere koje društvo mora ispuniti ako izdvaja kritičnu ili važnu funkciju ili aktivnost. Posebice, društvo mora na primjeren način uzeti u obzir sadržaj pisanog sporazuma s pružateljem usluga.
- 1.15. Izdvajanje poslova unutar grupe ne razlikuje se nužno od vanjskog izdvajanja poslova. Njime se može omogućiti fleksibilniji postupak odabira, no ne treba se

razmatrati kao da automatski zahtijeva manje brige i nadzora od vanjskog izdvajanja poslova.

- 1.16. Smjernice se primjenjuju kako na pojedinačna društva tako i, uz potrebne preinake, na razini grupe. Nadalje, na grupe se primjenjuju smjernice jedinstvene za grupe.
- 1.17. Provedbu zahtjeva u vezi s upravljanjem na razini grupe trebalo bi razumjeti u smislu uspostavljanja snažnog sustava upravljanja primijenjenog na jedinstven gospodarski subjekt (holističko stajalište) koji čine svi subjekti koji su dio grupe.
- 1.18. Direktiva Solventnost II zahtijeva da sva društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje u grupi imaju uspostavljen sustav upravljanja rizicima i sustav unutarnjih kontrola te da se taj zahtjev dosljedno primjenjuje u grupi. Međutim, iz perspektive upravljanja rizicima i upravljanja grupe, grupa i tijelo nadležno za nadzor grupe također moraju uzeti u obzir rizike koji proizlaze iz drugih subjekata koji su dio grupe.
- 1.19. Kada se smjericama poziva na subjekte koji su dio grupe, općenito se odnose na društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, no i na sve ostale subjekte koji su dio grupe.
- 1.20. Zahtjevima u vezi s upravljanjem na razini grupe uzimaju se u obzir odgovornosti korporativnog upravljanja upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa na razini grupe, tj. upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, osigurateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga i upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa pravnih subjekata koji su dio grupe.
- 1.21. Za potrebe ovih smjernica osmišljene su sljedeće definicije:
  - „osobe koje učinkovito upravljaju društvom“ obuhvaća članove upravnog, upravljačkog ili nadzornog organa koji uzimaju u obzir nacionalno pravo, kao i članove višeg rukovodstva. Potonje uključuje osobe zaposlene u društvu koje su odgovorne za donošenje odluka na visokoj razini i za provedbu strategija koje je osmislio upravni, upravljački ili nadzorni organ i politika koje je isto tijelo odobrilo;
  - „osobe koje imaju druge ključne funkcije“ uključuje sve osobe koje izvršavaju zadatke povezane s ključnim funkcijama;
  - „nositelji ključnih funkcija“ osobe su odgovorne za ključnu funkciju za razliku od osoba koje imaju, provode ili izvršavaju ključnu funkciju.
- 1.22. Pojmovi koji nisu definirani u ovim smjericama imaju ono značenje koje je definirano u pravnim aktima navedenima u uvodu.

1.23. Smjernice se primjenjuju od 1. siječnja 2016.

Odjeljak 1.: Opći zahtjevi u vezi s upravljanjem

Smjernica 1. – Upravni, upravljački ili nadzorni organ

- 1.24. Upravni, upravljački ili nadzorni organ (dalje u tekstu: UUNO) treba imati odgovarajuću interakciju s odborima koje osnuje, kao i s višim rukovodstvom i osobama koje obnašaju druge ključne funkcije u društvu, te da od njih na proaktivan način traži informacije i preispituje te informacije prema potrebi.
- 1.25. Na razini grupe UUNO sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, osigurateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga trebao bi imati odgovarajuću interakciju s UUNO-om svih subjekata unutar grupe koji imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti grupe te proaktivno tražiti informacije i preispitivati odluke u pitanjima koja bi mogla utjecati na grupu.

Smjernica 2. – Organizacijska i operativna struktura

- 1.26. Društvo treba imati organizacijske i operativne strukture za potporu strateških ciljeva i poslovanja društva. Takve strukture trebaju imati sposobnost prilagodbe promjenama strateških ciljeva, poslovanja ili poslovnog okruženja društva unutar odgovarajućeg razdoblja.
- 1.27. Na razini grupe UUNO sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, osigurateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga trebao bi procijeniti na koji način promjene u strukturi grupe utječu na održivi financijski položaj pogođenih subjekata te da pravodobno poduzme nužne preinake.
- 1.28. UUNO sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, osigurateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga treba, kako bi mogao poduzimati odgovarajuće mjere, posjedovati odgovarajuće znanje o korporativnoj organizaciji grupe, poslovnom modelu njenih različitih subjekata te poveznicama i odnosima među njima i rizicima koji proizlaze iz strukture navedene grupe.

Smjernica 3. – Značajne odluke

- 1.29. Društvo bi trebalo osigurati da svaka važna odluka u sklopu društva uključuje najmanje dvije osobe koje njime učinkovito upravljaju prije nego li se donese odluka.

Smjernica 4. – Dokumentacija o odlukama donesenim na razini UUNO-a

- 1.30. Društvo treba na odgovarajući način voditi evidenciju o odlukama donesenim na razini UUNO-a društva i o načinu uzimanja u obzir informacija iz sustava za upravljanje rizicima.

Smjernica 5. – Raspodjela i razdvajanje dužnosti i odgovornosti

- 1.31. Društvo bi trebalo osigurati da se dužnosti i odgovornosti raspodjele, razdvoje i koordiniraju u skladu s politikama društva te da se prikažu u opisima zadataka i

odgovornosti. Društvo bi trebalo osigurati da su obuhvaćene sve važne dužnosti i da se izbjegnu nepotrebna preklapanja. Trebalo bi poticati učinkovitu suradnju među osobljem.

Smjernica 6. – Interno preispitivanje sustava upravljanja

- 1.32. UUNO društva treba utvrditi opseg i učestalost internih preispitivanja sustava upravljanja, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja kako na pojedinačnoj tako i na razini grupe, kao i strukturu grupe.
- 1.33. Društvo treba osigurati da opseg, rezultati i zaključci preispitivanja budu na odgovarajući način dokumentirani i prijavljeni UUNO-u društva. Nužne su odgovarajuće petlje povratne veze kako bi se osiguralo poduzimanje i dokumentiranje mjera koje slijede nakon toga.

Smjernica 7. – Politike

- 1.34. Društvo treba uskladiti jednu s drugom i s poslovnom strategijom društva sve politike nužne kao dio sustava upravljanja. Svakom od politika treba biti jasno izraženo najmanje sljedeće:
- a) ciljevi politike;
  - b) zadaci koje je potrebno izvršiti i odgovorna osoba ili uloga;
  - c) postupci i procedure izvješćivanja čija je primjena potrebna;
  - d) obveza relevantnih organizacijskih jedinica da informiraju funkciju upravljanja rizicima, funkciju unutarnje revizije, funkciju praćenja usklađenosti te aktuarsku funkciju o svim činjenicama bitnim za provedbu njihovih dužnosti.
- 1.35. U sklopu politika koje obuhvaćaju ključne funkcije, društvo također treba uzeti u obzir položaj tih funkcija unutar društva, kao i njihova prava i ovlasti.
- 1.36. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi osigurati da se politike dosljedno provode u cijeloj grupi. Pored toga, time se osigurava da su politike subjekata grupe u skladu s politikama grupe.

Smjernica 8. – Planovi za slučaj nepredviđenih okolnosti

- 1.37. Društvo treba utvrditi materijalne rizike koje je potrebno uzeti u obzir u planovima za slučaj nepredviđenih okolnosti koji pokrivaju područja u kojima se društvo smatra osjetljivim, te da redovito preispituje, ažurira i testira te planove za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Odjeljak 2: Primici

Smjernica 9. – Područje primjene politike primitaka

1.38 U svojoj politici primitaka društvo bi trebalo barem osigurati da:

- a) nagrade primitaka ne ugrožavaju sposobnost društva u održavanju primjerene kapitalne osnove;
- b) ugovorima o primicima s pružateljima usluga ne potiče se preuzimanje rizika koje je prekomjerno u pogledu strategije upravljanja rizicima društva.

1.39 Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi donijeti i provesti politiku primitaka za cijelu grupu. Pri tome bi se trebali uzeti u obzir složenost i strukture grupe kako bi se utvrdila, razvila i provela dosljedna politika za cijelu grupu koja je u skladu sa strategijama upravljanja rizicima grupe. Politika bi se trebala odnositi na sve relevantne osobe na razini grupe i na razini pojedinog subjekta.

1.40 Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi osigurati:

- a) ukupnu dosljednost politike primitaka grupe tako da osiguraju da su u skladu s pravnim zahtjevima društava koji su dio grupe i provjerom njihove ispravne primjene;
- b) sukladnost svih društava koja pripadaju grupi sa zahtjevima u vezi s primicima;
- c) upravljanje značajnim rizicima na razini grupe povezanim s pitanjima primitaka kod subjekata grupe.

Smjernica 10. – Odbor za primitke

1.41 Društvo bi trebalo osigurati da se sastavom odbora za primitke omogući da isti stručno i nezavisno prosudi o politici primitaka i nadzoru nad istom. Ako se ne uspostavi odbor za primitke, UUNO bi trebao preuzeti zadatke koje bi inače bili dodijeljeni odboru za primitke tako da se izbjegnu sukobi interesa.

Odjeljak 3: Poslovni ugled i iskustvo

Smjernica 11. – Zahtjevi vezani uz iskustvo

1.42. Društvo treba osigurati da osobe koje stvarno upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije „imaju iskustvo“ i uzimaju u obzir dužnosti dodijeljene pojedinačnim osobama kako bi bila zajamčena odgovarajuća raznolikost kvalifikacija, znanja i odgovarajućeg iskustva kako bi se društvom upravljalo i nad njime obavljao nadzor na profesionalan način.

1.43. UUNO treba zajedno posjedovati odgovarajuće kvalifikacije, iskustvo i znanje u najmanju ruku o:

- a) tržištima osiguranja i financijskim tržištima;
- b) poslovnoj strategiji i poslovnom modelu;
- c) sustavu upravljanja;
- d) financijskoj i aktuarskoj analizi; te
- e) regulatornom okviru i zahtjevima.

Smjernica 12. – Zahtjevi vezani uz poslovni ugled

1.44 Prilikom procjene posjeduje li osoba poslovni ugled, društvo bi trebalo uzeti u obzir da se nastupanje zastare za relevantni kazneni ili bilo koji drugi prekršaj temelji na nacionalnom pravu.

Smjernica 13. – Politike i procedure vezane uz poslovni ugled i iskustvo

1.45. Društvo treba imati politiku koja se odnosi na zahtjeve vezane uz poslovni ugled i iskustvo, a koja uključuje najmanje:

- a) opis procedure za utvrđivanje položaja za koje je potrebno obavješćivanje i za obavješćivanje nadzornog tijela;
- b) opis procedure procjene poslovnog ugleda i iskustva osoba koje stvarno upravljaju društvom ili imaju druge ključne funkcije, kako u postupku razmatranja prikladnosti za određeni položaj tako i na kontinuiranoj osnovi;
- c) opis situacija koje daju povod za ponovnu procjenu zahtjeva vezanih uz poslovni ugled i iskustvo;
- d) opis procedure procjene vještina, znanja, stručnosti i osobnog integriteta drugog važnog osoblja koje nije podložno zahtjevima članka 42. Direktive Solventnost II prema internim standardima, kako u postupku razmatranja prikladnosti za određeni položaj tako i na kontinuiranoj osnovi.

Smjernica 14. – Izdvajanje ključnih funkcija

1.46. Društvo treba primijeniti procedure vezane uz poslovni ugled i iskustvo pri procjeni osoba koje je zaposlio pružatelj usluge ili potpružatelj usluge kako bi obavljala ključnu funkciju koja se izdvaja.

1.47. Društvo treba imenovati osobu unutar društva s krovnom odgovornošću za izdvojenu ključnu funkciju, a koja posjeduje poslovni ugled i iskustvo te dostatno znanje i iskustvo vezano za navedenu izdvojenu ključnu funkciju kako bi bila u mogućnosti provjeravati izvedbu i rezultate pružatelja usluge. Imenovanom osobom trebala bi se smatrati osoba odgovorna za ključnu funkciju prema članku 42. stavku 2. Direktive Solventnost II za koju treba obavijestiti nadzorno tijelo.

Smjernica 15. – Obavješćivanje

1.48 Nadzorno tijelo trebalo bi zahtijevati od društva barem informacije obuhvaćene Tehničkim prilogom⁴ koje će se predati putem obavijesti.

Smjernica 16. – Procjena poslovnog ugleda i stručnosti od strane nadzornog tijela

1.49 Nadzorno tijelo trebalo bi procijeniti zahtjeve poslovnog ugleda i stručnosti osoba podložnih zahtjevima u vezi s obavješćivanjem i dati povratne informacije o tome predmetnom društvu unutar primjerenog vremenskog okvira od primitka potpune obavijesti.

Odjeljak 4: Upravljanje rizicima

Smjernica 17. – Uloga UUNO-a u sustavu upravljanja rizicima

1.50. UUNO treba snositi krajnju odgovornost u smislu osiguravanja učinkovitosti sustava za upravljanje rizicima, utvrđivanja apetita za rizik društva i općih ograničenja dozvoljenih rizika, kao i odobravanja glavnih strategija i politika upravljanja rizicima.

1.51. UUNO sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga treba osigurati učinkovitost sustava za upravljanje rizicima cijele grupe. Sustav upravljanja rizicima grupe uključuje najmanje:

- a) strateške odluke i politike u vezi s upravljanjem rizicima na razini grupe;
- b) definiciju apetita za rizik grupe i opća ograničenja dozvoljenih rizika;
- c) utvrđivanje i mjerenje rizika, upravljanje rizicima, praćenje rizika i izvješćivanje o rizicima na razini grupe.

1.52. UUNO sudjelujućeg društva za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljnog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga treba osigurati usklađenost takvih strateških odluka i politika sa strukturom i veličinom grupe te specifičnošću subjekata koji pripadaju grupi.

Smjernica 18. – Politika upravljanja rizicima

1.53. Društvo treba uspostaviti politiku upravljanja rizicima koja minimalno:

- a) utvrđuje kategorije rizika i metode mjerenja rizika;
- b) navodi kako se u sklopu društva upravlja svakom važnom kategorijom, područjem rizika i svakim potencijalnim agregiranjem rizika;
- c) opisuje vezu s procjenom ukupnih potreba u vezi sa solventnošću kako je navedeno u anticipativnoj procjeni vlastitih rizika društva (utemeljenoj na

---

⁴ Tehnički prilog dostupan je na web-stranici EIOPA-e Objave/EIOPA-ine_smjernice

načelima ORSA-e), regulatornim kapitalnim zahtjevima i ograničenjima dozvoljenih rizika društva;

- d) određuje ograničenja dozvoljenih rizika unutar relevantnih kategorija rizika u skladu s općim apetitom za rizik društva; te
- e) opisuje učestalost i sadržaj redovitog testiranja otpornosti na stres te situacije koje bi opravdale *ad-hoc* testiranje otpornosti na stres.

Smjernica 19. – Funkcija upravljanja rizicima

1.54. Društvo treba zahtijevati od funkcije upravljanja rizicima zahtijeva izvješćivanje UUNO-a o rizicima koji su određeni kao potencijalno značajni. Funkcija upravljanja rizicima također treba izvješćivati i o drugim specifičnim područjima rizika, kako na vlastitu inicijativu tako i slijedom zahtjeva UUNO-a.

Smjernica 20. – Politika upravljanja rizikom preuzimanja osigurateljnog rizika i oblikovanja pričuva

1.55. U sklopu svoje politike upravljanja rizicima društvo treba obuhvatiti najmanje sljedeće s obzirom na rizik preuzimanja osigurateljnog rizika i oblikovanja pričuva:

- a) vrste i obilježja poslova osiguranja, kao što je vrsta rizika osiguranja koju je društvo voljno prihvatiti;
- b) način osiguranja adekvatnosti premijskih prihoda za pokriće očekivanih šteta i troškova;
- c) utvrđivanje rizika koji proizlaze iz osigurateljnih obveza društva, uključujući ugrađene opcije i zajamčene otkupne vrijednosti u vlastitim proizvodima;
- d) način na koji u postupku dizajniranja novog proizvoda osiguranja i izračuna premije društvo vodi računa o ograničenjima povezanim s ulaganjima; te
- e) način na koji u postupku dizajniranja novog proizvoda osiguranja i izračuna premije društvo vodi računa o reosiguranju ili drugim tehnikama smanjenja rizika.

Smjernica 21. – Politika upravljanja operativnim rizikom

1.56. U sklopu politike upravljanja rizicima društvo treba obuhvatiti najmanje sljedeće s obzirom na operativni rizik:

- a) utvrđivanje operativnih rizika kojima jest ili bi moglo biti izloženo te procjenu načina njihova smanjenja;
- b) aktivnosti i unutarnje postupke za upravljanje operativnim rizicima, uključujući i potporu informatičkog sustava;
- c) ograničenja dozvoljenih rizika s obzirom na glavna područja operativnog rizika društva.

- 1.57. Društvo treba imati postupke pomoću kojih je moguće utvrditi, analizirati i izvješćivati o događajima vezanim za operativni rizik. U tu svrhu potrebno je uspostaviti postupak za prikupljanje i nadzor događaja vezanih za operativni rizik.
- 1.58. U svrhu upravljanja operativnim rizikom društvo treba razviti i analizirati odgovarajući skup scenarija za operativni rizik zasnovan minimalno na sljedećim pristupima:
- a) greški u ključnom procesu, osoblju ili sustavu;
  - b) pojavi vanjskih događaja.

Smjernica 22. – Reosiguranje i ostale tehnike smanjenja rizika – politika upravljanja rizicima

- 1.59. U politici upravljanja rizicima društvo treba obuhvatiti barem sljedeće, s obzirom na reosiguranje i ostale tehnike smanjenja rizika:
- a) utvrđivanje razine prijenosa rizika koja odgovara definiranom ograničenju rizika društva i najprikladnije vrste ugovora o reosiguranju, uzimajući u obzir profil rizičnosti poduzeća;
  - b) načela za odabir takvih ugovornih strana za smanjenje rizika i postupke za procjenu i praćenje boniteta i diversifikacije ugovornih strana reosiguranja;
  - c) postupke za procjenu učinkovitog prijenosa rizika i razmatranje osnovnog rizika;
  - d) upravljanje likvidnošću za rješavanje svake vremenske neusklađenosti između isplate odštetnih zahtjeva i povrata iz reosiguranja.

Smjernica 23. – Strateški i reputacijski rizik

- 1.60 Društvo bi trebalo upravljati, nadzirati i izvješćivati o sljedećima situacijama:
- a) stvarna ili potencijalna izlaganja reputacijskim i strateškim rizicima te međuodnos među tim rizicima i ostalim značajnim rizicima;
  - b) ključna pitanja koja utječu na njegov ugled, uzimajući u obzir očekivanja zainteresiranih strana i osjetljivost tržišta.

Smjernica 24. – Politika upravljanja imovinom i obvezama

- 1.61. U svojoj politici upravljanja rizicima društvo treba obuhvatiti barem sljedeće informacije s obzirom na upravljanje imovinom i obvezama:
- a) opis postupka za utvrđivanje i procjenu različitih vrsta neusklađenosti između imovine i obveza, barem u pogledu rokova i valuta;
  - b) opis tehnika smanjenja rizika koje će se koristiti i očekivani učinak relevantnih tehnika smanjenja rizika kod upravljanja imovinom i obvezama;
  - c) opis dozvoljenih namjernih neusklađenosti;

- d) opis osnovne metodologije i učestalosti testiranja otpornosti na stres i testiranja scenarija koji će se provesti.

Smjernica 25. – Politika upravljanja rizikom ulaganja

1.62. U svojoj politici upravljanja rizicima društvo treba obuhvatiti barem sljedeće s obzirom na ulaganja:

- a) ciljanu razinu sigurnosti, kvalitete, likvidnosti, profitabilnosti i raspoloživosti društva u pogledu cjelokupnog portfelja imovine te način na koji to planira postići;
- b) svoja kvantitativna ograničenja za imovinu i izloženosti, uključujući izvanbilančnu izloženost, koja će se utvrditi kako bi se pomoglo osigurati da društva ostvare željene razine sigurnosti, kvalitete, likvidnosti, profitabilnosti i raspoloživosti portfelja;
- c) ciljana razina raspoloživosti društva u pogledu cjelokupnog portfelja imovine te način na koji to planira postići;
- d) razmatranje financijskog tržišnog okruženja;
- e) uvjete pod kojima društvo može založiti ili pozajmiti imovinu;
- f) poveznicu između tržišnog rizika i ostalih rizika u nepovoljnim scenarijima;
- g) postupak odgovarajućeg vrednovanja i provjere imovine za ulaganje;
- h) postupke za praćenje rezultata ulaganja i preispitivanje politike ako je potrebno;
- i) način odabira imovine u najboljem interesu ugovaratelja i korisnika osiguranja.

Smjernica 26. – Politika upravljanja rizikom likvidnosti

1.63. U svojoj politici upravljanja rizicima društvo treba obuhvatiti barem sljedeće s obzirom na rizik likvidnosti:

- a) postupak za određivanje razine neusklađenosti između novčanih priljeva i novčanih odljeva imovine i obveza, uključujući očekivane novčane tokove izravnog osiguranja i reosiguranja kao što su štete, isteci osiguranja ili otkupi;
- b) razmatranje ukupnih kratkoročnih ili srednjoročnih potreba u vezi s likvidnošću, uključujući odgovarajuću rezervu likvidnosti za zaštitu od nedostatka likvidnosti;
- c) razmatranje razine praćenja likvidne imovine, uključujući kvantifikaciju potencijalnih troškova ili financijskih gubitaka nastalih zbog prisilne prodaje;
- d) utvrđivanje i troškove alternativnih instrumenata financiranja;
- e) razmatranje učinka očekivanih novih poslova na stanje likvidnosti.

Odjeljak 5: Načelo razboritosti i sustav upravljanja

Smjernica 27. – Upravljanje rizikom ulaganja

- 1.64. Društvo ne smije ovisiti isključivo o informacijama koje pružaju treće strane, kao što su financijske institucije, upravitelji imovine i agencije za kreditni rejting. Posebice, društvo treba razviti vlastiti skup pokazatelja ključnih rizika u skladu sa svojom politikom upravljanja rizikom ulaganja i poslovnom strategijom.
- 1.65. Pri donošenju odluka po pitanju investicija društvo treba uzeti u obzir rizike povezane s ulaganjima, a da se ne oslanja isključivo na to da će rizik biti adekvatno pokriven kapitalnim zahtjevima.

Smjernica 28. – Procjena nerutinskih ulagateljskih aktivnosti

- 1.66. Prije izvršavanja bilo kakvih ulaganja ili ulagateljskih aktivnosti nerutinske prirode, društvo treba provesti procjenu barem:
- a) svoje sposobnosti za izvršavanje ulaganja ili ulagateljskih aktivnosti i upravljanje njima;
  - b) rizika koji se posebno odnose na ulaganja ili ulagateljske aktivnosti i učinak ulaganja ili ulagateljske aktivnosti na profil rizičnosti društva;
  - c) usklađenosti ulaganja ili ulagateljske aktivnosti s interesima ugovaratelja i korisnika osiguranja, ograničenjima odgovornosti koje je odredilo društvo i učinkovitim upravljanjem portfeljem;
  - d) učinak ulaganja ili ulagateljskih aktivnosti na kvalitetu, sigurnost, likvidnost, profitabilnost i raspoloživost cjelokupnog portfelja.
- 1.67. Društvo bi trebalo imati procedure da funkcija upravljanja rizicima društva obavijesti o riziku ili promjeni profila rizičnosti UUNO društva u slučajevima kada ulaganja i aktivnosti ulaganja uključuju znatan rizik ili promjenu profila rizičnosti.

Smjernica 29. – Sigurnost, kvaliteta, likvidnost i profitabilnost portfelja ulaganja

- 1.68. Društvo bi trebalo redovito pregledati i nadzirati sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja u cjelini tako da uzme u obzir barem:
- a) sva ograničenja odgovornosti, uključujući jamstva ugovaratelja osiguranja i sve objavljene politike o budućim diskrecijskim pogodnostima i, prema potrebi, razumna očekivanja ugovaratelja osiguranja;
  - b) razinu i prirodu rizika koju je društvo voljno prihvatiti;
  - c) razinu diversifikacije portfelja u cjelini;
  - d) značajke imovine, uključujući:
    - (i) kvalitetu kredita drugih ugovornih strana;
    - (ii) likvidnost;

- (iii) opipljivost;
  - (iv) održivost;
  - (v) postojanje i kvalitetu kolaterala ili druge imovine kojima se pokriva imovina;
  - (vi) zaduženost ili teret;
  - (vii) tranše.
- e) događaje kojima bi se potencijalno mogle promijeniti značajke ulaganja, uključujući sva jamstva, ili kojima bi se moglo utjecati na vrijednost imovine;
- f) pitanja povezana s lokalizacijom imovine uključujući:
- (i) neprenosivost;
  - (ii) pravna pitanja u drugim državama;
  - (iii) mjere valute;
  - (iv) rizik skrbnika;
  - (v) prekomjernu kolateralizaciju i kreditiranje.

Smjernica 30. – Profitabilnost

1.69. Društvo bi trebalo utvrditi ciljeve za povrate koje želi od svojih ulaganja, uzimajući u obzir potrebu za dobivanjem održivog prinosa na portfeljima imovine kako bi se ispunila razumna očekivanja ugovaratelja osiguranja.

Smjernica 31. – Sukobi interesa

1.70. Društvo bi trebalo opisati u svojoj politici ulaganja kako utvrđuje i upravlja sukobima interesa koji proizlaze u odnosu na ulaganja, neovisno o tome proizlaze li u društvu ili subjektu koji upravlja portfeljem imovine. Trebalo bi također dokumentirati radnje poduzete za upravljanje takvim sukobima.

Smjernica 32. - Ugovori vezani uz udjele u investicijskim fondovima i indekse

1.71. Društvo treba osigurati da svoja ulaganja ugovora vezanih uz udjele u investicijskim fondovima i indekse odabire u najboljem interesu za ugovaratelja i korisnika osiguranja, uzimajući u obzir svaki izneseni cilj politike.

1.72. U slučaju poslova vezanih uz udjele u investicijskim fondovima, društvo treba uzeti u obzir i upravljati ograničenjima koja se odnose na ugovore vezane uz udjele u investicijskim fondovima, a posebno ograničenjima likvidnosti.

Smjernica 33. – Imovina koja nije uvrštena u trgovanje na uređenom financijskom tržištu

1.73. Društvo treba provesti, upravljati, pratiti i nadgledati postupke vezane za ulaganja koja nisu uvrštena u trgovanje na uređenom financijskom tržištu ili za složene proizvode kojima je teško odrediti vrijednost.

1.74. Društvo treba postupati s imovinom uvrštenom u trgovanje, ali kojom se ne trguje ili se trguje neredovito, slično kao s imovinom koja nije uvrštena u trgovanje na uređenom financijskom tržištu.

Smjernica 34. – Izvedenice

- 1.75. Pri uporabi izvedenica, društvo treba provesti postopke u skladu sa svojom politikom upravljanja rizicima za ulaganje kako bi pratilo rezultate tih izvedenica.
- 1.76. Društvo treba prikazati način poboljšanja kvalitete, sigurnosti, likvidnosti ili profitabilnosti portfelja, bez znatnog pogoršanja bilo kojeg od ovih obilježja, kada se upotrebljavaju izvedenice kako bi se olakšalo učinkovito upravljanje portfeljem.
- 1.77. Društvo treba voditi evidenciju obrazloženja i dokazati učinkovit prijenos rizika koji je postignut uporabom izvedenica u slučajevima kada se izvedenice upotrebljavaju kako bi doprinijele smanjivanju rizika ili kao tehnika smanjenja rizika.

Smjernica 35. – Sekuritizirani instrumenti

- 1.78. U slučajevima kada društvo ulaže u sekuritizirane instrumente, ono treba osigurati da su njegovi interesi i interesi inicijatora ili sponzora u pogledu sekuritizirane imovine dobro poznati i usklađeni.

Odjeljak 6: Zahtjevi za vlastitim sredstvima i sustav upravljanja

Smjernica 36. – Politika upravljanja kapitalom

- 1.79. Društvo bi trebalo razviti politiku upravljanja kapitalom koja bi uključivala opis procedura kojima bi se:
  - a) osiguralo da se stavke vlastitih sredstava, pri izdavanju i naknadno, klasificiraju prema značajkama iz članka 71., 73., 75. i 77. Delegirane uredbe Komisije 2015/35;
  - b) pratilo, kategoriju po kategoriju, izdavanje stavki vlastitih sredstava u skladu sa srednjoročnim planom upravljanja kapitalom i osiguralo prije izdavanja ikakvih stavki vlastitih sredstava da ono može kontinuirano ispunjavati kriterije za prikladnu kategoriju;
  - c) pratilo da stavke vlastitih sredstava nisu opterećene postojanjem ikakvih sporazuma ili povezanih transakcija ili kao posljedica strukture grupe, što bi dovelo u pitanju njihovu učinkovitost kao kapital;
  - d) osiguralo da su radnje, potrebne ili dopuštene prema ugovornim, zakonskim ili pravnim odredbama putem kojih se upravlja stavkom vlastitih sredstava, pravodobno pokrenute i završene;
  - e) osiguralo da se stavke pomoćnih vlastitih sredstava mogu pravodobno pozvati i pozivaju se kad je to potrebno;
  - f) utvrdili i dokumentirali ugovori, zakonodavstvo ili proizvodi koji dovode do namjenskih fondova i osigurala izrada odgovarajućih izračuna i prilagodba u utvrđivanju potrebnog solventnog kapitala i regulatornog kapitala;

- g) osiguralo da su ugovorni uvjeti koji se primjenjuju na stavke vlastitih sredstava jasni i nedvosmisleni u odnosu na kriterije za klasificiranje u kategorije;
- h) osiguralo da se pri razmatranju stanja kapitala i procjene predvidljivih dividenda potpuno uzima u obzir svaka politika ili izjava u pogledu dividendi za redovne dionice;
- i) utvrdile i dokumentirale situacije u kojima se raspodjele na stavke vlastitih sredstava kategorije 1 mogu ukinuti na diskrecijskoj osnovi;
- j) utvrdile, dokumentirale i provele situacije u kojima se raspodjele na stavku vlastitih sredstava trebaju odgoditi ili ukinuti u skladu s člankom 71. stavkom 1. točkom (l) i člankom 73. stavkom 1. točkom (g) Delegirane uredbe Komisije 2015/35;
- k) utvrdila mjera do koje se društvo oslanja na stavke vlastitih sredstava podložne prijelaznim mjerama;
- l) osiguralo da se procijeni način na koji stavke uključene u regulatorni kapital prema prijelaznim mjerama rade u razdobljima stresa, a posebice kako stavke apsorbiraju gubitke te, prema potrebi, da su isti uzeti u obzir u ORSA-i.

Smjernica 37. – Srednjoročni plan upravljanja kapitalom

1.80. Društvo treba razviti srednjoročni plan upravljanja kapitalom koji će pratiti UUNO i koji uključuje barem razmatranja o:

- a) svakom planiranom izdanju kapitala;
- b) roku dospijeća vlastitih sredstava koji uključuje ugovoreni rok dospijeća i svaku raniju mogućnost za isplatu ili otkup u vezi sa stavkama vlastitih sredstava društva;
- c) ishod predviđanja izrađenih u ORSA-i;
- d) načinu na koji izdavanje, otkup ili isplata – ili ostale promjene vrednovanja – stavki vlastitih sredstava utječu na primjenu ograničenja po kategorijama;
- e) primjeni politike raspodjele i utjecaju iste na vlastita sredstva;
- f) utjecaj kraja prijelaznog razdoblja

Odjeljak 7: Unutarnja kontrola

Smjernica 38. – Okruženje unutarnje kontrole

1.81. Društvo treba promicati važnost provođenja odgovarajućih unutarnjih kontrola osiguravajući da su svi zaposlenici svjesni svoje uloge u sustavu unutarnje kontrole. Kontrolne aktivnosti trebaju biti sukladne rizicima nastalim zbog aktivnosti i postupaka koji će se kontrolirati.

1.82. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljnih holdinga ili mješoviti financijski holding treba osigurati dosljednu provedbu sustava unutarnje kontrole cijele grupe.

Smjernica 39. – Praćenje i izvješćivanje

1.83. Društvo treba osigurati da mehanizmi za praćenje i izvješćivanje unutar sustava unutarnje kontrole UUNO-u pružaju važne informacije o procesima odlučivanja.

Odjeljak 8: Funkcija unutarnje revizije

Smjernica 40. – Neovisnost funkcije unutarnje revizije

1.84. Društvo bi trebalo osigurati da se funkcijom unutarnje revizije ne izvršavaju ikakve funkcije poslovanja i da je oslobođeno neprimjerenog utjecaja svih drugih funkcija, uključujući ključnih funkcija.

1.85. Pri provođenju revizije i procjene te izvješćivanja o rezultatima revizije, društvo treba osigurati da funkcija unutarnje revizije ne bude podložna utjecaju UUNO-a koji može narušiti njenu neovisnost i nepristranost.

Smjernica 41. – Sukobi interesa unutar funkcije unutarnje revizije

1.86. Društvo bi trebalo poduzeti primjerene mjere kako bi se smanjio rizik od svih sukoba interesa.

1.87. Društvo bi stoga trebalo osigurati da revizori koji su interno zaposleni ne provode reviziju aktivnosti ili funkcija koje su prethodno izvršavali tijekom vremenskom okviru koji je obuhvaćen revizijom.

Smjernica 42. – Politika unutarnje revizije

1.88. Društvo treba osigurati politiku unutarnje revizije koja pokriva barem sljedeća područja:

- a) uvjete u skladu s kojima se može pozvati funkcija unutarnje revizije kako bi dala svoje mišljenje ili pomoć ili izvršila ostale posebne zadatke;
- b) ako je primjenjivo, interna pravila kojima se utvrđuju postupci kojih se mora pridržavati osoba odgovorna za funkciju unutarnje revizije prije obavješćivanja nadzornog tijela; te
- c) ako je primjenjivo, kriterije za rotaciju zaduženja osoblja.

1.89. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljnih holdinga ili mješoviti financijski holding treba osigurati politiku revizije na razini grupe koja opisuje funkciju unutarnje revizije:

- a. koordinira aktivnost unutarnje revizije cijele grupe;
- b. osigurava usklađenost sa zahtjevima unutarnje revizije na razini grupe.

Smjernica 43. – Plan unutarnje revizije

1.90. Društvo bi trebalo osigurati da plan unutarnje revizije:

- a) temelji se na metodičkoj analizi rizika, uzimajući u obzir sve aktivnosti i cijeli sustav upravljanja, kao i očekivane razvoje aktivnosti i inovacija;
- b) obuhvaća sve značajne aktivnosti koje će se preispitati unutar razumnog vremenskog razdoblja.

Smjernica 44. – Dokumentacija unutarnje revizije

1.91. Društvo bi trebalo voditi evidenciju o svojem radu kako bi omogućilo procjenu učinkovitosti rada funkcije unutarnje revizije i dokumentirati revizije na način kojim bi se omogućilo praćenje koraka provedenih revizija i proizašlih rezultata.

Smjernica 45. – Zadaci funkcije unutarnje revizije

1.92. Društvo bi trebalo tražiti da se funkcijom unutarnje revizije u izvješćima UUNO-u obuhvati predviđeno vremensko razdoblje za ispravljanje nedostataka i podaci o uspjehu prethodnih preporuka revizije.

Odjeljak 9: Aktuarska funkcija

Smjernica 46. – Zadaci aktuarske funkcije

1.93. Društvo treba poduzeti odgovarajuće mjere kako bi riješilo potencijalni sukob interesa, ako društvo odluči zadacima i aktivnostima aktuarske funkcije dodati dodatne zadatke i aktivnosti.

1.94. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljnih holdinga ili mješoviti financijski holding treba zahtijevati da aktuarska funkcija izrazi mišljenje o politici reosiguranja i programu reosiguranja za cjelokupnu grupu.

Smjernica 47. – Koordinacija izračuna tehničkih pričuva

1.95. Društvo treba zahtijevati da aktuarska funkcija utvrdi svaku nedosljednost sa zahtjevima navedenima u člancima 76. do 83. Direktive Solventnost II za izračun tehničkih pričuva te da predloži ispravke prema potrebi.

1.96. Društvo bi trebalo tražiti da se aktuarskom funkcijom objasne bitni utjecaji promjene podataka, metodologija ili pretpostavki među datumima vrednovanja o količini tehničkih pričuva.

Smjernica 48. – Kvaliteta podataka

1.97. Društvo treba zahtijevati da aktuarska funkcija procijeni dosljednost internih i eksternih podataka upotrijebljenih u izračunu tehničkih pričuva u odnosu na standarde kvalitete podataka navedene u Direktivi Solventnost II. Gdje je potrebno, aktuarska funkcija daje preporuke o unutarnjim postupcima za poboljšanje kvalitete podataka kako bi se osiguralo da društvo bude u skladu s odredbama Direktive Solventnost II.

Smjernica 49. – Testiranje u odnosu na iskustvo

1.98. Društvo bi trebalo osigurati da aktuarska funkcija društva izvješćuje UUNO o svakom značajnom odstupanju od stvarnog iskustva prema najboljoj procjeni. Izvješćem bi se trebali ispitati uzroci odstupanja te, gdje je primjenjivo, predložiti promjene pretpostavki i izmjene modela vrednovanja kako bi se poboljšao izračun najbolje procjene.

Smjernica 50. - Politika preuzimanja rizika i ugovori o reosiguranju

1.99. Društvo treba zahtijevati da aktuarska funkcija, kada daje mišljenje o politici preuzimanja rizika i ugovorima o reosiguranju, uzme u obzir međudnose između njih i tehničkih pričuva.

Smjernica 51. – Aktuarska funkcija društva s unutarnjim modelom u pretprijavi

1.100. Društvo treba zahtijevati da aktuarska funkcija sudjeluje u određivanju koje rizike u okviru njezina područja stručnosti obuhvaća unutarnji model. Aktuarska funkcija također treba sudjelovati u definiranju načina na koji su ovisnosti među tim rizicima i ovisnosti među tim rizicima i ostalim rizicima izvedene. To sudjelovanje temelji se na tehničkoj analizi te treba odražavati iskustvo i stručnost funkcije.

Odjeljak 10: Vrednovanje imovine i obveza, osim tehničkih pričuva

Smjernica 52. – Vrednovanje imovine i obveza osim tehničkih pričuva

1.101. U svojim politikama i procedurama za vrednovanje imovine i obveza društvo bi trebalo obuhvatiti barem sljedeće:

- a) metodologija i kriteriji koji će se upotrijebiti za procjenu aktivnih i neaktivnih tržišta;
- b) zahtjevi za osiguravanje odgovarajuće dokumentacije za postupak vrednovanja i pratećeg nadzora, uključujući onih za kvalitetu podataka;
- c) zahtjevi za dokumentaciju o pristupima vrednovanja upotrijebljenih u vezi sa sljedećim:
  - (i) njihovi nacrti i načini na koji su provedeni;
  - (ii) adekvatnost podataka, parametara i pretpostavki;
- d) postupak za neovisni pregled i provjeru pristupa vrednovanju;
- e) zahtjevi za redovito izvješćivanje UUNO-u za pitanja koja su važna za njegovo upravljanje vrednovanjima.

Smjernica 53. – Procedure nadzora kvalitete podataka

1.102. Društvo bi trebalo provesti procedure nadzora kvalitete kontrole kako bi se utvrdili nedostaci i kako bi se izmjerila, nadzirala, upravljala i dokumentirala njihova kvaliteta podataka. Te bi procedure trebale obuhvaćati:

- a) cjelovitost podataka;
- b) prikladnost podataka iz unutarnjih i vanjskih izvora;
- c) neovisni pregled i provjeru kvalitete podataka.

1.103. Politikama i procedurama koje je provelo društvo trebalo bi riješiti potrebu za redovitim pregledom tržišnih podataka i ulaznih parametara u odnosu na alternativne izvore i iskustva.

Smjernica 54. – Dokumentacija pri upotrebi alternativnih metoda vrednovanja

1.104. Kada se upotrebljavaju alternativne metode za vrednovanje, društvo bi trebalo dokumentirati:

- a) opis metode, svrhu, ključne pretpostavke, ograničenja i ishod;
- b) okolnosti pod kojima metoda nije djelotvorna;
- c) opis i analizu postupka vrednovanja i kontrole povezane s metodom;
- d) analizu nesigurnosti vrednovanja povezanu s metodom;
- e) opis procedure retroaktivnog preispitivanja izvršenog na rezultatima i, gdje je to moguće, usporedbu s usporedivim modelima ili drugim referentnim vrijednostima, što bi se trebalo izvršiti kada se metoda vrednovanja prvo uvede te redovito nakon toga;
- f) opis upotrijebljenih alata ili programa.

Smjernica 55. – Neovisni pregled i provjera metoda vrednovanja

1.105. Društvo bi trebalo osigurati da se neovisni pregled metode vrednovanja prema članku 267. stavku 4. točke (b) Delegirane uredbe Komisije 2015/35 odvija prije provedbe nove metode ili velike promjene te redovito nakon toga.

1.106. Društvo bi trebalo utvrditi učestalost preispitivanja u skladu sa značajnosti metode za postupke donošenja odluke i upravljanja rizicima.

1.107. Društvo bi trebalo primijeniti ista načela za neovisni pregled i provjeru interno razvijenih metoda ili modela vrednovanja i za metode ili modele vrednovanja pružene za ponuditelja.

1.108. Društvo bi trebalo imati uspostavljeni postupak za izvješćivanje rezultata neovisnog pregleda i provjere, kao i preporuke za popravne mjere za prikladnu razinu upravljanja društva.

Smjernica 56. – Nadzor UUNO-a i ostalih osoba koje učinkovito upravljaju društvom

1.109.UUNO i ostale osobe koje učinkovito upravljaju društvom trebali bi moći pokazati cjelokupno razumijevanje pristupa vrednovanja i nesigurnosti uključenih u postupak vrednovanja kako bi se omogućio ispravan nadzor postupka upravljanja rizicima u vezi s vrednovanjem.

Smjernica 57. – Zahtjev nadzornog tijela društvu za vanjsko neovisno vrednovanje ili provjeru

1.110.Nadzorno tijelo trebalo bi razmotriti mogućnost da zatraži neovisno vrednovanje ili provjeru od društva barem kad postoji rizik od netočnosti u vrednovanju značajne imovine ili obveza s mogućim značajnim posljedicama za situaciju solventnosti društva.

Smjernica 58. – Neovisnost vanjskog stručnjaka

1.111.Društvo bi trebalo moći pokazati nadzornom tijelu da su vanjsko vrednovanje ili provjeru izvršili neovisni stručnjaci s odgovarajućom stručnom kompetencijom, brigom i relevantnim iskustvom.

Smjernica 59. – Podaci koji se trebaju pružiti nadzornom tijelu o vanjskom vrednovanju ili provjeri

1.112.Društvo bi trebalo nadzornom tijelu pružiti sve zatražene relevantne podatke o vanjskom vrednovanju ili provjeri. Društvo bi trebalo tim podacima priložiti barem pisano mišljenje stručnjaka o vrednovanju relevantne imovine ili odgovornosti.

Odjeljak 11: Izdvajanje poslova

Smjernica 60. – Kritične ili važne operativne funkcije i aktivnosti

1.113.Društvo treba odrediti i evidentirati je li izdvojena funkcija ili aktivnost ključna ili važna funkcija ili aktivnost na temelju toga je li ta funkcija ili aktivnost ključna za poslovanje društva u smislu da bi bez nje bilo onemogućeno pružanje usluga ugovarateljima osiguranja.

Smjernica 61. – Preuzimanje rizika

1.114.U slučaju kada posrednik osiguranja koji nije zaposlenik društva ima ovlasti sklapati poslove osiguranja ili likvidirati štete u ime ili za račun društva za osiguranje, društvo treba osigurati da djelatnost tog posrednika ispunjava zahtjeve izdvajanja poslova.

Smjernica 62. – Izdvajanje poslova unutar grupe

1.115.Ako su ključne ili važne funkcije izdvojene unutar grupe, sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding treba evidentirati koje se funkcije odnose na koje pravne subjekte te osigurava da vršenje ključnih ili važnih funkcija na razini društva nije narušeno zbog takvih postupaka.

Smjernica 63. – Pisana politika o izdvajanju poslova

1.116. Društvo koje izdvaja poslove ili razmatra izdvajanje poslova u svojoj politici treba obuhvatiti pristup i postupke društva za izdvajanje poslova od zaključivanja do kraja trajanja ugovora. To posebno treba uključivati:

- a) postupak za utvrđivanje je li funkcija ili aktivnost kritična ili važna;
- b) način odabira pružatelja usluga odgovarajuće kvalitete te način i učestalost procjene njegova poslovanja i rezultata;
- c) detalji koji će biti uključeni u pisani ugovor s pružateljem usluga, uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene u Delegiranoj uredbi Komisije 2015/35;
- d) planovi postupanja u kriznim situacijama, uključujući strategije izlaska za izdvojene kritične ili važne funkcije ili aktivnosti.

Smjernica 64. – Pisane obavijesti nadzornom tijelu

1.117. U svojim pisanim obavijestima nadzornom tijelu o svim izdvajanjima kritičnih ili važnih funkcija ili aktivnosti društvo bi trebalo priložiti opis područja primjene i obrazloženje za izdvajanja i naziv pružatelja usluga. Kada se izdvajanje odnosi na ključnu funkciju, informacijama bi se također trebalo obuhvatiti ime nadležne osobe za izdvojene funkcije ili aktivnosti kod pružatelja usluga.

Odjeljak 12: Posebni zahtjevi u vezi s upravljanjem grupom

Smjernica 65. – Odgovornosti za postavljanje unutarnjih zahtjeva u vezi s upravljanjem

1.118. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding treba postaviti odgovarajuće unutarnje zahtjeve u vezi s upravljanjem u cjelokupnoj grupi koji su primjereni strukturi, poslovanju i riziku grupe i njenim povezanim subjektima te uzeti u obzir odgovarajuću strukturu i organizaciju za upravljanje rizicima na razini grupe, jasno raspoređujući odgovornosti između svih subjekata u grupi.

1.119. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding ne smije ugrožavati odgovornost UUNO-a svakog subjekta u grupi pri uspostavi vlastitog sustava upravljanja.

Smjernica 66. – Sustav upravljanja na razini grupe

1.120. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding treba:

- a. imati odgovarajuće i učinkovite alate, postupke i linije nadležnosti i odgovornosti koje mu omogućuju da nadzire i usmjeruje funkcioniranje upravljanja rizicima i sustava unutarnje kontrole na individualnoj razini;

- b. imati linije izvješćivanja unutar grupe i učinkovit sustav za osiguravanje protoka informacija u grupi odozdo prema gore te također odozgo prema dolje;
- c. dokumentirati i obavještavati sve subjekte grupe o alatima koji su upotrijebljeni za utvrđivanje, mjerenje, praćenje svih rizika, upravljanje svim rizicima i izvješćivanje o svim rizicima kojima je grupa izložena; te
- d. uzimati u obzir interese svih subjekata koji pripadaju grupi te način na koji ti interesi pridonose dugoročnoj zajedničkoj svrsi grupe kao cjeline.

Smjernica 67. – Rizici koji imaju znatan učinak na grupnoj razini

- 1.121. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding treba razmotriti rizike kako na individualnoj razini tako i na razini grupe te njihove međusobne ovisnosti u svojem sustavu upravljanja rizicima, a posebno:
- a) rizik ugleda i rizici nastali zbog transakcija unutar grupe te koncentracija rizika, uključujući rizik zaraze, na razini grupe;
  - b) međusobne ovisnosti između rizika proizašlih iz poslovanja preko različitih subjekata i različitih područja nadležnosti suda;
  - c) rizici koji su proizašli iz subjekata trećih zemalja;
  - d) rizici koji su proizašli iz nereguliranih subjekata;
  - e) rizici koji su proizašli iz ostalih reguliranih subjekata.

Smjernica 68. – Koncentracija rizika na razini grupe

- 1.122. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi osigurati da postoje utvrđeni postupci i procedure za utvrđivanje, mjerenje, upravljanje, nadziranje i izvješćivanje koncentracija rizika.

Smjernica 69. – Unutargrupne transakcije

- 1.123. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi osigurati da se sustavom upravljanja rizicima grupe i pojedinih društava obuhvaćaju postupci i procedure izvješćivanja za utvrđivanje, mjerenje, nadziranje, upravljanje i izvješćivanje unutargrupnih transakcija, uključujući značajne i vrlo značajne unutargrupne transakcije prema Direktivi Solventnost II.

Smjernica 70. – Upravljanje rizicima grupe

- 1.124. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi osigurati da odgovorni subjekt pri upravljanju rizicima na razini grupe, odgovarajuće postupke i procedure za utvrđivanje, mjerenje rizika, upravljanje rizicima, praćenje rizika i izvješćivanje o rizicima kojima su ili mogu biti izložene grupe ili svaki individualni subjekt.

1.125. Sudjelujuće društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje, osigurateljni holding ili mješoviti financijski holding trebali bi osigurati da odgovorni subjekt osigura da struktura i organizacija upravljanja rizicima grupe ne ugrožavaju pravnu sposobnost društva za ispunjavanje njegovih pravnih, regulatornih i ugovornih obveza.

Pravila usklađenosti i izvješćivanja

1.126. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i, nadležna tijela i financijske institucije poduzimaju sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.

1.127. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama morala bi ih uvrstiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir na primjeren način.

1.128. Nadležna tijela potvrđuju EIOPA-i pridržavaju li se ili namjeravaju li se pridržavati ovih smjernica, s razlozima nepridržavanja, u roku od dva mjeseca nakon izdavanja prevedenih verzija.

1.129. U slučaju da nadležna tijela ne podnesu odgovor u navedenom roku, smatrat će se da nisu usklađena s izvještavanjem te će kao takva biti prijavljena.

Završna odredba o pregledima

1.130. Ove smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.